

KLAUSIMYNAS PASKIRTAJAM KOMISIJOS NARIUI**Costui KADŽIUI****Žuvininkystė ir vandenynai****1. Bendra kompetencija, įsipareigojimai Europai ir asmeninis nepriklausomumas**

Kuriuos savo asmeninės kvalifikacijos ir patirties aspektus išskirtumėte kaip itin tinkamus tapti Komisijos nariu ir dirbti dėl Europos bendrojo intereso, ypač srityje, už kurią būtumėte atsakingas? Kaip prisidėsite prie Komisijos politinių gairių įgyvendinimo? Kaip ketinate įgyvendinti lyčių aspekto integravimo politiką ir lyčių aspektu grindžiamą požiūrį įtraukti į visas Jūsų postui priskirtinas politikos sritis? Kaip įgyvendinsite jaunimo aspekto integravimą?

Kaip galėtumėte įrodyti Parlamentui, kad esate nepriklausomas? Kaip užtikrintumėte, kad dėl Jūsų ankstesnės, dabartinės ar būsimos veiklos nekils jokių abejonių, kad galite tinkamai eiti pareigas Komisijoje?

Mano akademinis išsilavinimas ir profesinė patirtis glaudžiai susiję su pagrindiniais Europos Sąjungos prioritetais, visų pirma srityje, už kurią būčiau atsakingas.

Esu biologas – turiu gamtos išsaugojimo biologijos mokslų daktaro laipsnį, taip pat profesoriauju biologinės įvairovės išsaugojimo srityje. Mano moksliniuose tyrimuose, kuriuos finansuoja Europos Komisija ir JT, daugiausia dėmesio skiriama biologinės įvairovės išsaugojimui ir tvariam išteklių valdymui, įskaitant su tuo susijusius socialinius ir ekonominius aspektus. Be akademinės karjeros, Kipre taip pat esu ėjęs sveikatos apsaugos ministro (2007–2008 m.), švietimo ir kultūros ministro (2014–2018 m.) ir žemės ūkio, kaimo plėtros ir aplinkos ministro (2018–2023 m.) pareigas.

Būdamas žemės ūkio, kaimo plėtros ir aplinkos ministru prižiūrėjau, kaip įgyvendinama su žuvininkyste ir jūrų moksliniais tyrimais susijusi politika. Visų pirma buvau atsakingas už tai, kad Kipre būtų įgyvendinama bendros žuvininkystės politika ir parengtas šalies Jūrų, žvejybos ir akvakultūros srities 2021–2027 m. veiklos planas. Be to, bendradarbiaudami su laivybos ministro pavaduotoju, parengėme Kipro jūrinių teritorijų planą. Naudojomės ir ES priemonėmis, kad užtikrintume finansinę paramą sunkumų patiriantiems žvejams, visų pirma kilus COVID-19 pandemijos iššūkiams. Per savo penkerių metų kadenciją aktyviai dalyvavau daugumoje AGRIFISH tarybos posėdžių, kuriuose nagrinėta su žuvininkyste ir vandenynais susijusi ES lygmens politika ir problemos.

Šis žinių ir patirties derinys bus ypač naudingas man pavestojė srityje formuojant subalansuotą politiką, kurioje bus atsižvelgiama į visus aktualius aspektus.

Įgyvendinant politines gaires, svarbiausias mano prioritetas bus užtikrinti, kad žvejybos ir akvakultūros sektoriai išliktų tvarūs, konkurencingi ir atsparūs, o Europos žuvininkystės grandinėje būtų sudarytos vienodos sąlygos. Toks bus pagrindinis mano tikslas ir kuriant sektoriaus 2040 m. viziją. Dirbdamas šia kryptimi, į šiuo metu atliekamą išsamų BŽP vertinimą įtrauksiu visus susijusius suinteresuotuosius subjektus ir rengsiu dialogus žuvininkystės ir vandenynų klausimais. Svarbu, kad aplinkos ir socialiniams bei ekonominiams politikos aspektams būtų skiriamas vienodas dėmesys. Remdamasis vertinimo rezultatais, išnaudosiu BŽP privalumus, reaguosiu į visus trūkumus ir užtikrinsiu, kad BŽP būtų pritaikyta prie šiandienos aplinkybių ir joje būtų pakankamai priemonių spręsti naujas sektoriaus problemas. Kartu remsiu valstybes nares joms įgyvendinant žuvininkystės srities *acquis* – padėsiu joms rengti skubius ir veiksmingus intervencinius veiksmus, prirėkus, teikdamas joms ir techninę Europos Komisijos paramą.

Taip pat pasiūlysiu holistinį požiūrį mėlynajai ekonomikai skatinti ir geram mūsų vandenynų valdymui ir gyvybingumui užtikrinti visais jo aspektais, kaip įtvirtinta Europos vandenynų pakte, – tai suteiks bendrą strateginį orientacinį pagrindą visoms su vandenynais susijusios politikos sritims. Stengsiuosi optimizuoti įvairius jūrų naudojimo būdus siekdamas gamtos apsaugos ir jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos poreikį suderinti, be kita

ko, su žvejybos ir akvakultūros sektorių poreikiais. Čia svarbiausias aspektas bus naujas geriau apibrėžtas požiūris į jūrinių teritorijų planavimą. Taip pat išnagrinėsiu galimybę panaudoti Europos mėlynosios anglies atsargas ir toliau dėsiu pastangas, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos energetikos pertvarkai žuvininkystės sektoriuje. Prisdėsiu ir prie Pristatymo prie klimato kaitos plano, užtikrindamas, kad būtų sprendžiamas mūsų pakrančių bendruomenių ir žvejybos bei akvakultūros sektorių pažeidžiamumo klausimas. Parengsiu ES vandenynų mokslinių tyrimų ir inovacijų strategiją – taip prisidėsiu prie to, kad moksliniai tyrimai ir inovacijos taptų mūsų ekonomikos pagrindu.

Parengsiu strateginį požiūrį į ES diplomatiją vandenynų srityje, kad ES išlaikytų ir stiprintų savo lyderystę nustatant pasaulinę vandenynų darbotvarkę, kuria būtų užtikrinamas sąžiningas, tvarus ir saugus vandenynų erdvės ir išteklių naudojimas. Mano prioritetai – sutelkti ES partnerius, kad 2025 m. birželio mėn. Nioje vyksiančioje JT konferencijoje dėl vandenynų būtų skubiai ratifikuota Sutartis dėl nacionalinei jurisdikcijai nepriklausančių rajonų jūrų biologinės įvairovės ir ji būtų perkelta į ES teisę. Pasitelkdamas ES diplomatiją vandenynų srityje, taip pat dėsiu pastangas užtikrinti vienodas sąlygas ir apsaugoti Europos žuvininkystės grandinę nuo nesąžiningos pasaulinės konkurencijos, įskaitant neteisėtą, nedeklaruojamą ir nereglamentuojamą žvejybą. Be to, stengisiusi parengti naujos kartos tausios žvejybos partnerystės susitarimus.

Minėtos pastangos padės siekti Komisijos politinių gairių pagrindinių tikslų, t. y. ES pasaulinio konkurencingumo ir saugumo, įskaitant apsirūpinimo maistu saugumą.

Esu pasiryžęs siekti lyčių lygybės. Tai bus vienas iš pagrindinių elementų rengiant žuvininkystės sektoriaus 2040 m. viziją. Ypatinę dėmesį ketinu skirti moterų dalyvavimui žuvininkystės ir (arba) mėlynosios ekonomikos sektoriuose, be kita ko, suteikiant galimybę kelti kvalifikaciją arba moterims verslininkėms sudarant sąlygas gauti finansavimą.

Lyčių pusiausvyrą užtikrinsiu ir savo komandoje.

Be to, užtikrinsiu, kad rengiant ir įgyvendinant man patikėtą politiką būtų visapusiškai atsižvelgiama į jaunimo perspektyvą, visų pirma reguliariai rengiant dialogus su jaunimu. Norėdami pritraukti jaunesnę kartą, turime užtikrinti, kad žvejyba ir akvakultūra būtų pelningos, paremtos skaitmeninėmis technologijomis bei tvarios ir atitiktų jaunimo vertybes, įgūdžius bei siekius. Jei Parlamentas mane patvirtins, per pirmąsias 100 kadencijos dienų surengsiu jaunimo politikos dialogo susitikimą.

Vykdydamas savo užduotis išliksiu nepriklausomas. Kaip nurodyta mano interesų deklaracijoje, esu atsisakęs visos ankstesnės veiklos, o iš dabartinių pareigų, kuriose šiuo metu man suteiktos nemokamos atostogos, atsistatydinsiu, kai būsiu patvirtintas Komisijos nariu.

2. Skiriamos pareigos ir bendradarbiavimas su Europos Parlamentu

Ar įsipareigojate tinkamai informuoti Parlamentą apie savo ir Jums pavaldžių padalinių veiksmus? Kaip apibrėžtumėte savo atskaitomybę Parlamentui?

Kokius konkrečius įsipareigojimus esate pasirengęs prisiimti dėl savo bendravimo su Parlamentu ir dalyvavimo Parlamento komitetų posėdžiuose ir plenariniame posėdyje, taip pat dėl skaidrumo, bendradarbiavimo ir veiksmingų tolesnių veiksmų dėl Parlamento pozicijų bei raginimų imtis teisėkūros iniciatyvų? Ar esate pasirengęs tomis pačiomis sąlygomis kaip ir Tarybai laiku teikti Parlamentui informaciją ir dokumentus, susijusius su planuojamomis iniciatyvomis ar vykdomomis procedūromis?

Atskaitomybė, pagarba ir bendradarbiavimas su ES piliečių atstovais – Europos Parlamento nariais – yra labai svarbūs siekiant palaikyti demokratines mūsų vertybes. Esu tvirtai pasiryžęs dirbti laikydamasis šių principų. Per visą savo politinę karjerą, būdamas ministru trijose skirtingose ministerijose, nuosekliai laikiausi šio požiūrio.

Manau, kad Parlamento indėlis yra itin svarbus teisėkūros procesui. Europos politika turėtų atitikti ES piliečių poreikius, o šiems poreikiams atstovauja Europos Parlamentas.

Esu tvirtai pasiryžęs stiprinti ypatingus Europos Parlamento ir Komisijos santykius. Noriu sukurti santykius, kurie būtų pagrįsti atvirumu, skaidrumu ir tarpusavio pasitikėjimu.

Užtikrinsiu, kad Parlamentas būtų reguliariai informuojamas apie visus veiksmus žuvininkystės ir vandenynų politikos srityje. Kartu su savo tarnybomis ketinu visapusiškai įgyvendinti Pagrindų susitarime dėl Europos

Parlamento ir Europos Komisijos santykių nustatytus reikalavimus ir ypatingą dėmesį skirti nuostatoms dėl keitimosi informacija. Kalbant apie tolesnius veiksmus dėl Europos Parlamento pozicijų ir raginimų, taikysiu Pagrindų susitarimo nuostatas ir užtikrinsiu, kad mano atsakomybės srityse Komisija reaguotų į Parlamento rezoliucijas ar prašymus, pateiktus pagal SESV 225 straipsnį. Konkrečiau, esu pasiryžęs palaikyti struktūrinį dialogą su Parlamentu man patikėtos srities politikos klausimais, kad Parlamentas galėtų visapusiškai vykdyti demokratinę priežiūrą. Taip pat užtikrinsiu, kad formuojant žuvininkystės ir vandenynų politiką būtų visapusiškai atsižvelgiama į Europos Parlamento nuomonę, išreikštą rezoliucijose ar diskusijose.

Patikinu, kad, nepažeisdamas kolegialumo principo, prisiimsiu visą politinę atsakomybę už iniciatyvas, kurias ketinu pateikti žuvininkystės ir vandenynų srityje. Manau, kad geras tarpinstitucinis bendradarbiavimas padidins teisėtumą ir atskaitomybę ir padės užtikrinti veiksmingumą ir gerą valdymą.

Įsipareigoju su Parlamento nariais užmegzti atvirus ir skaidrius santykius, grindžiamus abipusiu pasitikėjimu ir reguliariais bei išsamiais informacijos mainais, kad Parlamentas galėtų vykdyti savo teisėkūros ir tikrinimo funkcijas. Man nepaprastai svarbu palaikyti gerus santykius su Žuvininkystės komitetu ir kitais susijusiais komitetais. Dalyvausiu dvišaliuose posėdžiuose ir tiesiogiai palaikysiu ryšį su koordinatoriais, pranešėjais ir komiteto nariais.

Vadovaudamosi išrinktosios Komisijos pirmininkės politinėmis gairėmis, man pavaldžios tarnybos rengs metines pažangos ataskaitas Europos Parlamentui ir Tarybai. Taip bus užtikrinta, kad mano atsakomybės srityje būtų imamasi tinkamų tolesnių veiksmų dėl vykdymo užtikrinimo ir įgyvendinimo. Primenu, kad Komisija Europos Parlamento, kaip ES piliečių atstovo, atžvilgiu taiko labai aukštus skaidrumo standartus. Tie standartai taikomi ir susitikimams su interesų grupių atstovais. Taip pat užtikrinsiu, kad formuojant žuvininkystės ir vandenynų politiką būtų visapusiškai atsižvelgiama į Europos Parlamento nuomonę, išreikštą rezoliucijose ar diskusijose.

Esu pasiryžęs visapusiškai informuoti Europos Parlamentą apie visas planuojamas iniciatyvas ir vykdomas procedūras. Šiuo atžvilgiu labai svarbu, kad Europos Parlamentui ir Tarybai būtų taikomos vienodos sąlygos dalijantis informacija. Konkrečiai kalbant, esu pasiryžęs pagal Pagrindų susitarimą dėl Europos Parlamento ir Komisijos santykių visapusiškai ir laiku informuoti Europos Parlamentą apie deleguotuosius aktus ir tarptautinius susitarimus.

Žuvininkystės komiteto klausimai

3. Kaip užtikrinsite pusiausvyrą tarp tvaraus žuvininkystės išteklių valdymo, jūros aplinkos apsaugos ir siekio, kad žvejybos sektorius būtų saugus, pelningas ir tvarus ir pajėgtų užtikrinti kartų kaitą ir darbo vietas kūrimą?

Žvejyba yra pakrančių bendruomenių pagrindas – ji persipynusi su jų tapatybe, kultūros paveldu bei vertybėmis ir yra pagrindinis jų pragyvenimo šaltinis. Žvejyba priklauso nuo vandenynų gyvybingumo ir žuvų išteklių produktyvumo – jais užtikrinamas ilgalaikis pelningumas ir žvejybos sektoriaus patrauklumas jaunimui. Todėl būtina rasti tinkamą pusiausvyrą tarp mūsų žvejybos išteklių valdymo, žvejų pajamų ir jūros aplinkos apsaugos.

Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, šios pusiausvyros sieksiu parengdamas ilgalaikę atsparaus, konkurencingo ir tvaraus žuvininkystės sektoriaus 2040 m. viziją, prie kurios prisidės ne vienas elementas. Išsamus bendros žuvininkystės politikos (BŽP) vertinimas, kuriame ypatingas dėmesys skiriamas visiems trims darnaus vystymosi ramsčiams – aplinkos, ekonominiams ir socialiniams – padės nustatyti stipriąsias ir silpnąsias šios politikos puses. Tuo remdamasis rekomenduosiu, kad Komisija prirėikus pateiktų pasiūlymų dėl priemonių, būtinų politikai tobulinti ir stiprinti atsižvelgiant į būsimus poreikius.

Mano tikslas – užtikrinti ilgalaikį sektoriaus konkurencingumą, kuris taip pat padės kurti darbo vietas ir pritraukti jaunąją kartą, toliau teikiant pirmenybę tvarumui ir jūros aplinkos apsaugai. Rūpinimasis aplinka yra būtina klestinčio žvejybos sektoriaus sąlyga. Jei nėra aplinkos tvarumo, nėra ir socialinio bei ekonominio tvarumo, nes be žuvų nėra žvejų.

Vienas iš aspektų, kurie vertinami šiuo metu atliekamame vertinime, bus užduotis rasti būdų supaprastinti dabartines taisykles ir sumažinti žvejams tenkančią administracinę naštą. Norint supaprastinti kontrolę ir duomenų rinkimą, reikėtų išnaudoti visą skaitmeninių technologijų ir dirbtinio intelekto potencialą. Kadangi apie 80 proc. ES laivyno sudaro mažos apimties žvejyba besiverčiančių žvejų laivai, vertinimas bus proga rasti būdų toliau remti šį laivyno sektorių. Turi būti labiau atsižvelgiama į socialinius žvejybos aspektus. Reikia toliau plėtoti socialinius duomenis ir rodiklius. Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, raginsiu greičiau įgyvendinti Tarptautinę konvenciją dėl žvejų rengimo ir atestavimo, kad būtų užtikrinamas geresnis rengimas ir atestavimas, ir dėsiu pastangas, taip

pat bendradarbiaudamas su kitais Komisijos nariais, užtikrinti geresnes saugos sąlygas, be kita ko, mažesniems žvejybos laivams. Manau, kad naujos paramos priemonės, susijusios su smulkiaisiais žvejais, mokymu, didesne sauga, sveikais ištekliais ir skaitmenine aplinka, padės į žvejybos sektorių pritraukti daugiau jaunimo.

Ne tik atliksiu BŽP vertinimą, bet tuo pat metu toliau padėsiu valstybėms narėms tinkamai įgyvendinti BŽP taisykles ir žuvininkystės srities *acquis*, kad būtų užtikrintas mūsų žuvininkystės tvarumas. Džiaugiuosi, kad nuosekliai įgyvendinant BŽP pagerėjo kai kurių žuvų išteklių biomasė. Turime ir toliau užtikrinti šias teigiamas tendencijas, kad žuvų ištekliai ir vandenynų bei jūrų gyvybingumas būtų dar labiau atkurti.

Į problemos sprendimą bus įtraukta ir platesnio masto jūrų aplinkos apsauga. Prie šio tikslo prisidės ir Europos vandenynų paktas, nes bus sukurta holistinė sistema, kurioje veiksmingai atsižvelgiama į visas ES politikos sritis, darančias poveikį vandenynų gyvybingumui ir žvejų bei pakrančių bendruomenių pragyvenimui. Užtikrinsiu, kad per šią kadenciją būtų pasiekti sutarti tikslai apsaugoti mūsų jūras ir jų biologinę įvairovę.

Įgyvendindamas ES vandenynų mokslinių tyrimų ir inovacijų strategiją taip pat parengsiu išsamią jūrų srities žinių, inovacijų ir investicijų darbotvarkę. Taip bus užtikrinta, kad turėsime reikiamų duomenų, mokslinių žinių ir lėšų sprendimams, kurie būtini siekiant užtikrinti subalansuotą požiūrį į žuvininkystės valdymą, priimti bei įgyvendinti ir sektoriaus pelningumui toliau didinti.

4. Ar galvojate ne tik toliau siekti visapusiškai įgyvendinti BŽP, bet ir imtis konkrečių reformų, susijusių su įpareigojimu iškrauti laimikį, įskaitant alternatyvas, taip pat nustatyti daugiamečius BLSK, pagerinti ekosisteminio metodo įgyvendinimą arba skatinti naujų tausios žvejybos metodų mokslinius tyrimus?

Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, vienas iš pagrindinių visa apimančių mano kadencijos prioritetų bus sukurti konkurencingą, tvarų ir atsparų žuvininkystės sektorių, kuriame būtų sudarytos vienodos sąlygos visoje vertės grandinėje. Tam, viena vertus, reikia imtis veiksmų pasaulinėje arenoje su mūsų partneriais žuvininkystės valdymo ir prekybos santykių srityje, o, kita vertus, reikia apsvaistyti ir tai, kaip valdome žuvininkystę pačioje ES. Taikomos teisinės sistemos tinkamumas ir jos įgyvendinimo būdas atlieka lemiamą vaidmenį nustatant mūsų sektorių veikimo sąlygas ir jų turimas galimybes augti, inovuoti ir tapti pelningesniems, kartu paliekant tvarų palikimą ateinančioms kartoms.

Todėl, jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, mano pirmasis tikslas bus užbaigti šiuo metu atliekamą Bendros žuvininkystės politikos reglamento vertinimą laikantis aukščiausių geresnio reglamentavimo standartų. Tai apima ir konkretų įpareigojimo iškrauti laimikį vertinimą. Svarbu surinkti išsamius ir kokybiškus duomenis, kad būtų galima įvertinti, kaip buvo ir yra vykdomas įpareigojimas iškrauti laimikį ir kodėl jis veikia taip, kaip veikia. Kartu esu tvirtai įsitikinęs, kad bet kokie teisės aktai naudingi tik tiek, kiek pavyksta juos įgyvendinti. Todėl, kol vertinimas tebevyksta, ne mažiau svarbu toliau visais aspektais įgyvendinti žuvininkystės srities *acquis*, įskaitant BŽP reglamentą ir neseniai peržiūrėtas žuvininkystės kontrolės taisykles. Šiuo atžvilgiu padėsiu valstybėms narėms rengti greitus ir veiksmingus intervencinius veiksmus, prireikus, teikdamas joms ir techninę Europos Komisijos paramą. Visi sprendimai, kuriais siekiama tobulinti arba stiprinti BŽP reglamentą, turėtų būti grindžiami patikimais įrodymais ir dialogu įgyvendinimo klausimais, į kurių įsitrauktų visi susiję suinteresuotieji subjektai. Sprendimai turėtų būti skirti nustatytiems trūkumams šalinti ir kartu būti paremti iki šiol pasiektais teigiamais rezultatais. Be to, kartu su jais reiktų atlikti poveikio aplinkai ir socialinio bei ekonominio poveikio vertinimą. Galiausiai bet kokie galimi veiksmai, konkrečiai susiję su įpareigojimu iškrauti laimikį, turi būti pagrįsti moksliniais įrodymais ir jų imantis turi būti visapusiškai atsižvelgiama į pagrindinį siekiamą tikslą – visų pirma skatinti naudoti selektyviosios žvejybos įrankius ir vengti švaistymo išmetant žuvis į jūrą. Iš duomenų matyti, kad prieš įvedant įpareigojimą iškrauti laimikį į jūrą buvo išmetama 40 proc. žuvų, nors veiklos vykdytojai apie išmetamus į jūrą kiekius beveik nepranešdavo. Ši praktika ne tik buvo švaisti, bet ir neleido įvertinti išteklių būklės, o ji itin svarbi nustatant žvejybos galimybes. Novatoriškų žvejybos būdų kūrimas ir taikymas, pirma, gali padėti padidinti selektyvumą ir, antra, padaryti mūsų laivyną efektyvesnį, taigi ir pelningesnį. Todėl, jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, raginsiu toliau investuoti į duomenų rinkimą, mokslą, mokslinius tyrimus ir inovacijas, kad padėtume žuvininkystės valdytojams ir mūsų žvejams pasikaustyti geriausiomis žiniomis ir technologijomis, kurios padėtų jiems priimti geriausius sprendimus žvejoti atsakingiau, taigi ir tvariau. Tai bus pagrindinis aspektas įgyvendinant Vandenynų mokslinių tyrimų ir inovacijų strategiją, kurią, jei būsiu patvirtintas, man bus pavesta pateikti, o jūrų srities žinios, inovacijos ir investicijos mano pastangų dėka taps vienu iš pagrindinių Europos vandenynų pakto ramsčių.

Ekosistemų aspektai jau yra svarbūs BŽP ir jos dabartinio įgyvendinimo elementai. Kadangi moksle pereinama prie interdiscipliniškumo ir transdiscipliniškumo, noriu, kad ekosisteminis metodas taptų vis svarbesnis siekiant holistiškesnio požiūrio.

Galiausiai norėčiau pabrėžti, kad turime atsižvelgti į visus aspektus: gamtos išteklių išsaugojimą, socialinę bei ekonominę žvejybos svarbą bendruomenėms ir kokybiškų žuvų tiekimą už prieinamą kainą.

Kalbant apie daugiamečius bendrus leidžiamus sužvejoti kiekius (BLSK), jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, prašysiu atitinkamų mokslo įstaigų pateikti rekomendacijų, kuriomis remdamasi Komisija galėtų pasiūlyti papildomas žvejybos kvotas dvejiems ar daugiau metų, pradedant ištekliais, kuriuos valdo tik ES.

5. Kaip ketinate geriau užtikrinti lygias galimybes ES žvejams ir akvakultūros gamintojams, ypatingą dėmesį skiriant smulkiesiems žvejams, gerinti santykius su trečiosiomis šalimis ir suderinti ES siekį rodyti pavyzdį su BŽP tikslu užtikrinti vienodas sąlygas visiems ES ir ne ES subjektams, pavyzdžiui, Jungtinei Karalystei ir Norvegijai, ir veiksmingai kovoti su NNN žvejybos praktika?

Kalbėdamas apie lygias galimybes, turiu galvoje ne tik smulkiuosius ir stambiuosius žvejus, bet ir lygias šiame sektoriuje dirbančių moterų ir vyrų galimybes, taip pat siekį užtikrinti, kad darbo vietos išliktų patrauklios tiek patyrusiems žvejams, tiek naujokams – taip sektoriuje užtikrinsime kartų kaitą. Visi žvejai turėtų turėti lygias galimybes, klestėti ir prisidėti prie ekonominės ir socialinės savo bendruomenių gerovės.

Smulkiajai žvejybai mūsų pakrančių bendruomenėse tenka labai svarbus socialinis ir ekonominis vaidmuo. Šis laivynas apima didžiąją ES registruotų žvejybos laivų dalį (76 proc.) ir jame dirba beveik pusė ES žvejybos sektoriaus darbuotojų (49 proc.). Kiekvienas laivyno segmentas susiduria su specifiniais iššūkiais ir sunkumais, kurie įvairiuose jūrų baseinuose skiriasi. Mano žiniomis, vienas iš iššūkių, susijusių su smulkiųjų žvejų konkurencingumu, yra galimybė naudotis žvejybos galimybėmis. Tai, kaip pasirenkami paskirstymo kriterijai, visiškai priklauso nacionalinių valdžios institucijų kompetencijai, tačiau, jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, aktyviai bendradarbiausiu su valstybėmis narėmis ieškant būdų, kaip pagerinti padėtį nacionaliniame jų kontekste. Be to, kad bus paskelbtas žvejybos galimybių paskirstymo vadovas, atidžiai nagrinėsiu, ar taisyklės įgyvendinamos teisingai. Jei prireiks, nevensiu rekomenduoti keisti politiką. Išsamiai aiškinsiuosi žuvininkystės įvairinimo ir jos derinimo su kita veikla, pavyzdžiui, turizmu, galimybes.

Bendras iššūkis visiems ES žvejams ir ES akvakultūros gamintojams yra vienodos sąlygos su importuotojais iš trečiųjų šalių ir sąžiningos konkurencijos su ne ES žvejais arba gamintojais užtikrinimas. ES taiko griežtą kontrolę siekdama užtikrinti, kad importuojami maisto produktai atitiktų aukštus vartotojų apsaugos ir saugos standartus. Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, vienas iš pagrindinių mano prioritetų bus socialinio ir aplinkos tvarumo aspektų srityje sudaryti vienodesnes sąlygas su trečiosiomis šalimis. Be to, tai taps svarbiu ramsčiu atnaujintam strateginiam požiūriui į išorės veiksmus žuvininkystės srityje, kurį parengti buvau paprašytas išrinktosios Komisijos pirmininkės ir kuriuo vadovaudamasis ketinu išnagrinėti, ką daugiau ir ką naujo šioje srityje galime padaryti.

ES turėtų ir toliau rodyti pavyzdį naudodama savo galią įvairiose tarptautinėse struktūrose. Nepaliaujamai turi būti dedamos pastangos pasaulio mastu skatinti akvakultūros tvarumą ir tautišką žvejybą ES dalyvaujant daugiašalėse ir regioninėse organizacijose, pavyzdžiui, JT maisto ir žemės ūkio organizacijoje, Bendrojoje Viduržemio jūros žvejybos komisijoje ir visose kitose regioninėse žvejybos valdymo organizacijose. Bendrosios Viduržemio jūros žvejybos komisijos 2030 m. strategijoje ES jau yra sėkmingai pristačiusi pagrindinius bendros žuvininkystės politikos principus, susijusius su didžiausiu galimu tausios žvejybos laimikiu, daugiamečiais planais, regionalizavimu, pažeidžiamų rūšių ir pažeidžiamų buveinių apsauga.

Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, taip pat primygtinai reikalausiu, kad tarptautinėje aplinkoje, pavyzdžiui, regioninėse žvejybos valdymo organizacijose, ES nuolat skatintų priimti BŽP atitinkančius standartus. Mano tikslas – vienodas sąlygas sudaryti taip, kad kiti atitiktų mūsų standartus. Bendradarbiaudami su šalimis partnerėmis turėtume naudotis visomis turimomis priemonėmis, įskaitant susijusias su patekimu į rinką. Tvarus žvejybos valdymas atvirojoje jūroje gali būti sėkmingas tik jei tai daryti įsipareigos visi.

Jungtinei Karalystei (JK) pasitraukus iš ES ir jos bendros žuvininkystės politikos (BŽP), ES ir JK prekybos ir bendradarbiavimo susitarimu sukurta nauja sistema bendriems ištekliams šiaurės rytų Atlante bendrai valdyti.

Šioje sistemoje, taip pat kituose dvišaliuose susitarimuose ir regioninėse žvejybos valdymo organizacijose toliau bendradarbiausiu su atitinkamomis trečiosiomis šalimis, kad būtų išlaikyti aukšti tvarumo standartai, kuriais būtų užtikrinama sąžininga kvotų dalis ir vienodos sąlygos. Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, kad tai įvyktų, ketinu:

1) išnaudoti visas galimybes sektoriaus atsparumui ir konkurencingumui skatinti susiejant žuvininkystę su bendrais santykiais su kaimyninėmis šalimis, visų pirma šiaurės rytų Atlante,

2) atidžiai stebėti, kaip laikomasi tarptautinių įsipareigojimų, ir užtikrinti stabilumą po 2026 m., visų pirma atsižvelgiant į ES ir JK prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo žuvininkystės podalį, ir glaudžiai bendradarbiauti su JK siekiant skatinti tvarumą ir kuo labiau sumažinti bet kokių reglamentavimo skirtumų poveikį,

3) skatinti aljansų kūrimą regione ir glaudesnę bendradarbiavimą su kitomis pakrančių valstybėmis bendro intereso srityse ir

4) remti aukšto lygio dialogą su Norvegija siekiant užtikrinti, kad Svalbarde būtų paisoma ES žvejybos teisių, visų pirma susijusių su atlantinėmis menkėmis, ir kad būtų galima tęsti tvarią, teisėtą ir nusistovėjusią ES žvejybą Barenco jūroje.

Galiausiai toliau ginsiu ES kvotas ir užtikrinsiu ES laivų prieigą prie mūsų partnerių vandenų, nes tai labai svarbu siekiant žvejybos sektoriaus atsparumo ir konkurencingumo kintančiomis aplinkybėmis.

Kova su NNN žvejyba yra pagrindinis vienodų sąlygų užtikrinimo aspektas. Visapusiškai bendradarbiausiu su Europos Parlamentu ir Taryba, kad galėtume netrukus priimti Reglamento (ES) Nr. 1026/2012 pakeitimą, sudarysiantį ES sąlygas imtis tinkamų priemonių šalių, kurios vykdo netvarią žvejybą, atžvilgiu. Jei būsiu patvirtintas, mano kadencijoje bus du svarbūs aspektai. Pirma, kad ES būtų patikima tarptautiniu mastu, taisyklių laikymasis turi būti užtikrintas viduje. Tai atspirties taškas BŽP vertybėms ir standartams skleisti už ES ribų. Todėl daugiausia dėmesio skirsiu tam, kad būtų laipsniškai, bet savalaikiai ir visapusiškai įgyvendinama peržiūrėta žuvininkystės kontrolės sistema ir kad būtų įdiegta skaitmeninė NNN žvejybos laimikio sertifikavimo sistema, kaip priemonė apsaugoti mūsų rinką, vartotojus ir žvejus nuo NNN žvejybos produktų importo iš trečiųjų šalių. Antra, manau, kad nepakanka apsaugoti mūsų rinką nuo NNN žvejybos importo. Todėl NNN žvejybos srityje ketinu tęsti aktyvią diplomatiją su trečiosiomis šalimis. NNN žvejybai taikoma kortelių sistema pasirodė esanti stipri priemonė ir per savo kadenciją ketinu patarti trečiosioms šalims, kaip užtikrinti patikimą žuvininkystės kontrolę ir reikalavimų laikymąsi, ir padėti joms tai padaryti, tačiau prireikęs nedvejodamas rekomenduosiu visų rūšių priemones, numatytas mūsų teisės aktuose.

Vienodos sąlygos siekiant tvarios žuvininkystės visame pasaulyje apima ne tik žuvininkystės valdymo priemones. Turime apsvarstyti, kaip ES – didelė produktų iš vandens gyvūnų ir augalų importuotoja – prekiauja su kitomis pasaulio šalimis. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, ketinu daug dėmesio skirti įvairioms ES turimoms priemonėms, kad ji galėtų naudotis savo įtaka rinkoje, nesvarbu, ar tai būtų susiję su importuojamų produktų atsekamumu ir atitinkama informacija vartotojams, ar bendru žvejybos valdymu su trečiosiomis šalimis, ar mūsų prekybos politikos priemonėmis. Vienas iš esminių pokyčių, kurio sieksiu per kadenciją, yra pasitelkiant naują Pasaulio prekybos organizacijos susitarimą nutraukti viešąsias subsidijas, kuriomis didinami žvejybos pajėgumai. Šiuo tikslu glaudžiai bendradarbiausiu su Komisijos nariu, atsakingu už prekybą.

6. Kaip ketinate koordinuoti visas su Europos vandenynų paktu susijusias politikos sritis ir įtraukti pakrančių bendruomenes bei žvejybos ir akvakultūros sektorius į pakto rengimo ir įgyvendinimo procesą?

Šiuo metu mūsų vandenynai susiduria su daugybe krizių, dėl kurių ir jie patys tampa iššūkiu pakrančių bendruomenėms ir mėlynosios ekonomikos sektoriams, nes jų pragyvenimas ir klestėjimas priklauso nuo vandenynų gyvybingumo. Todėl į mūsų sąveiką su vandenynais turime žvelgti holistiškai: kokį poveikį mes darome vandenynams, kokį poveikį vandenynai daro mums, taip pat kokios yra galimybės naudoti vandenynų išteklius, pripažįstant jų svarbą geopolitikos, apsirūpinimo maistu savarankiškumo, konkurencingumo, tvarumo ir klimato kaitos švelninimo požiūriu – visa tai glaudžiai susiję su pasauline gerove.

Esu įsitikinęs, kad jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, galėsiu pasikliauti visų Komisijos narių bendradarbiavimu rengiant ir įgyvendinant Europos vandenynų paktą, kaip bendrą strateginį orientacinį planą vandenynams. Vadovausiu šiai užduočiai ir konkrečiai sieksiu, kad prie jos prisidėtų ir kiti Komisijos nariai, atsakingi už aplinką, hidrologinį atsparumą ir konkurencingą žiedinę ekonomiką, už transportą, už energetiką ir būsto sektorių, už prekybą, už klimatą, taip pat vykdomasis pirmininko pavaduotojas, atsakingas už sanglaudą ir reformas.

Europos vandenynų paktas turi būti įtraukus ir kuriamas kartu su visais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais. Tokio įtraukumo sieksiu visų pirma organizuodamas dialogus žuvininkystės ir vandenynų klausimais ir kitas išsamias konsultacijas, be kita ko, su gerbiamaisiais Europos Parlamento nariais. Europos jūrų diena, kurią kasmet

rengia vis kitas Europos pakrantės miestas, yra svarbi platforma, kurioje suinteresuotieji subjektai gali susitikti ir dalyvauti sprendžiant su vandenynais susijusius klausimus, be kita ko, dėl Europos vandenynų pakto. Siekiant visoje Sąjungoje padidinti dalyvavimą vietos lygmeniu, ją papildys vietos iniciatyvos įvairiose valstybėse narėse organizuojant „Europos jūrų dienos mano šalyje“ renginius. Pasirūpinsiu, kad į visą šią veiklą būtų įtraukiama jaunoji karta. Be to, toliau palaikysiu ryšius su pakrančių bendruomenėmis, įskaitant žvejybos ir akvakultūros sektorius, o suinteresuotuosius subjektus įtrauksiu ne tik į pakto rengimą, bet ir į jo įgyvendinimą vietoje bei integravimą į ateities politiką.

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, stengsiuosi Europos vandenynų pakta pristatyti laiku prieš 2025 m. birželio mėn. Nicoje vyksiančią trečiąją JT konferenciją dėl vandenynų ir taip sustiprinti ES lyderystę nustatant pasaulinę vandenynų darbotvarkę.

7. Kaip sustiprinsite Europos tvarios akvakultūros sektorių, įskaitant dumblių gamybą, ir pagerinsite vartotojų informavimą ženklinant produktų arba augalinių produktų, parduodamų kaip žuvis, kilmę?

Tvari akvakultūra, įskaitant dumblių gamybą, atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant tvarų maisto iš vandens gyvūnų ir augalų tiekimą Europos Sąjungoje. Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, dėsiu daugiau pastangų, kad būtų visapusiškai įgyvendinta konkurencingesnės, atsparesnės ir tvaresnės ES akvakultūros vizija, išdėstyta 2021 m. priimtose Komisijos strateginėse gairėse dėl ES akvakultūros. Tai ne tik padidins akvakultūros indėlį į ES apsirūpinimo maistu savarankiškumą, bet ir prisidės prie žaliosios pertvarkos, visuomenės pritarimo didinimo, vartotojų informavimo gerinimo, žinių kaupimo ir inovacijų plėtros. Norint pasiekti šių tikslų reikia imtis veiksmų įvairiose srityse: paprastinti taisykles ir licencijų išdavimo procedūras, skirti pakankamai erdvės akvakultūrai augti, pritaikyti akvakultūrą prie klimato kaitos poveikio ir užtikrinti, kad šiame sektoriuje būtų diegiamos inovacijos.

Komisija jau ėmėsi įvairių veiksmų, kad laikantis šios strategijos būtų realizuojamas reikšmingas tvarios akvakultūros augimo potencialas ES. Yra sukurta interneto platforma, kurioje gausu žinių, susijusių su darniu sektoriaus vystymusi, taip pat jau parengtos ir toliau bus rengiamos geriausios praktikos gairės tokiose svarbiose srityse, kaip reglamentavimo ir administracinių sistemų supaprastinimas, jūrų akvakultūrai skirtų teritorijų planavimas, prisitaikymas prie klimato kaitos, energetikos pertvarka, teritorijų planavimas ir galimybės naudotis vandenimis gelujų vandenų ir sausumos akvakultūros reikmėms, taip pat aplinkosauginio veiksmingumo ir žuvų gerovės gerinimas. Darbą žuvų gerovės srityje remis naujasis 2024 m. vasario mėn. įsteigtas ES vandens gyvūnų gerovės etaloninis centras.

Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, glaudžiai bendradarbiausiu su Taryba ir Europos Parlamentu, siekdamas užtikrinti, kad šiam sektoriui būtų teikiamas pakankamas prioritetas ir kad ES būtų galima išnaudoti visą akvakultūros potencialą. Pasitelkdamas Tvaresnės ir konkurencingesnės ES akvakultūros strateginių gairių įgyvendinimo 2025 m. laikotarpio vidurio vertinimą, įvertinsiu, kaip sekasi įgyvendinti šią viziją, taip pat faktinį jos poveikį. Remdamasis šiuo vertinimu, apsvarstysiu, ar reikia kokių nors papildomų priemonių tikslams pasiekti ir kokios jos turėtų būti. Šis vertinimas taip pat padės vertinant BŽP reglamentą ir rengiant žvejybos ir akvakultūros sektoriaus 2040 m. viziją. Tvari akvakultūra taip pat bus vienas iš pagrindinių Europos vandenynų pakto aspektų. Be to, 2025 m. pradžioje pradėsiu komunikacijos kampaniją, kuria sieksiu didinti informuotumą apie akvakultūrą, jos suvokimą ir pripažinimą ES.

2022 m. Komisija priėmė specialią ES dumblių iniciatyvą, kuria siekiama remti tvarią dumblių gamybą, saugų vartojimą ir novatoriškus jų naudojimo būdus ES. Jei mano kandidatūra bus patvirtinta, didinsiu informuotumą apie stipraus dumblių sektoriaus naudą ES ir remsiu šioje iniciatyvoje nustatytą 23-jų veiksmų (įskaitant veiksmus, kuriais siekiama supaprastinti jūrinių teritorijų licencijavimą ir skyrimą, didinti informuotumą apie dumblių naudą žmonėms bei planetai ir vykdyti politikos mokslinius tyrimus ir analizę) įgyvendinimą.

Be to, užtikrinsiu, kad akvakultūra, įskaitant dumblių, būtų įtraukta į mūsų pastangas ir paramą mokslinių tyrimų bei inovacijų srityje, be kita ko, vadovaujantis Vandenynų mokslinių tyrimų ir inovacijų strategija, kurią parengsiu, jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu.

Aiški ir patikima informacija vartotojams pasitelkiant ženklinį yra labai svarbi siekiant įgalinti vartotojus priimti informacija pagrįstus pirkimo sprendimus, kurie padėtų pasirinkti tvarius produktus. Informacija apie kilmę vartotojams ypač vertinga, nes suteikia skaidrumo, kurio reikia renkantis produktą. Žinodami, iš kur gaunamos jūrų gėrybės, vartotojai gali aktyviai remti vietos žvejų bendruomenes, įskaitant smulkiosios veiklos vykdytojus. Vartotojų informavimo reikalavimai sprendžiami Reglamente dėl bendro žvejybos ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo (BRO). Reglamente nustatyta, kad ES parduodami produktai turi būti ženklinti pateikiant

pagrindinę informaciją, pvz., žuvų rūšies pavadinimą, gamybos būdą, vietovę, kurioje produktas buvo sužvejotas arba išaugintas, ir naudotų žvejybos įrankių tipą. Tačiau šie reikalavimai netaikomi perdirbtiems produktams – jiems galioja išimtis, pagal kurią išsamios informacijos, pavyzdžiui, apie naudojamų žaliavų kilmę, pateikti nebūtina.

Atliekant dabartinį BŽP vertinimą taip pat bus nagrinėjamos BRO nuostatos ir vertinama, ar dabartinėmis ženklinimo taisyklėmis vartotojams užtikrinama pakankama informacija ir ar reikia papildomų reikalavimų, kad jie galėtų priimti labiau pagrįstus pirkimo sprendimus. Po vertinimo esu pasiryžęs konkrečiai įsigilinti į šį klausimą.

Be to, toliau bendradarbiausiu su valstybėmis narėmis, kad būtų sklandžiai įgyvendinamos atsekamumo nuostatos pagal neseniai peržiūrėtas žuvininkystės kontrolės taisykles, kurias palaipsniui bus pradėta taikyti ir paruoštiems bei konservuotiems produktams ir kurios apims technologinę pažangą ir supaprastinimą, susijusius su perėjimu prie skaitmeninės sistemos.

Svarbu pripažinti ir labai svarbų valstybių narių vaidmenį užtikrinant, kad ženklinimo reikalavimai būtų veiksmingai įgyvendinami praktiškai. Jei būsiu patvirtintas, bendradarbiausiu su valstybėmis narėmis ir ieškosiu būdų, kaip stiprinti jų vykdymo užtikrinimo ir kontrolės sistemas, kad visi produktai, įskaitant importuojamus iš ES nepriklausančių šalių, atitiktų mūsų ženklinimo taisykles ir suteiktų vartotojams tikslią informaciją. Esu pasiryžęs spręsti ES gamintojų ir vartotojų problemas ir skatinti sudaryti vienodas sąlygas visiems produktams, nepriklausomai nuo jų kilmės.

Augalinių produktų rinka auganti, bet kol kas dar labai maža. Auginiai produktai turi būti aiškiai atpažįstami pateikiant vartotojams tinkamą informaciją. Tuo tikslu pasirūpinsiu, kad 2025 m. pradėtų veikti internetinė vertinimo balais informacinė sistema, kuri ES tiekimo grandinės dalyviams ir vartotojams sudarys sąlygas tvarius produktus rinkti remiantis konkrečių produktų tvarumo įvertinimu balais.

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto klausimai

8. Kaip planuojate užtikrinti, kad jūrų ekosistemų ir vandenynų biologinės įvairovės apsauga būtų neatsiejama nuo tvarios, ekonomiškai perspektyvios ir konkurencingos Europos mėlynosios ekonomikos? Kaip užtikrinsite, kad visos saugomos jūrų teritorijos būtų veiksmingai valdomos laikantis su gamta susijusių teisės aktų ir ES tarptautinių įsipareigojimų? Kokių veiksmų ketinate imtis, kad būtų iš esmės sumažintas į jūrą išmetamų šiukšlių kiekis ir kovojama su jūrų ir gėlo vandens tarša, ir kaip skatinsite šias pastangas tarptautiniu mastu? Kaip planuojate didinti ES mėlynosios anglies potencialą ir paspartinti didelės anglies sekvestracijos ekosistemų, pvz., mangrovių, jūrų žolių ir druskingų žemapelkių, atkūrimą ir apsaugą įgyvendinant platesnę prisitaikymo prie klimato kaitos strategiją? Kaip užtikrinsite, kad mėlynosios ekonomikos sektoriai, pavyzdžiui, jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijos, būtų koordinuojami vykdant jūrinių teritorijų planavimą, kad būtų išvengta konfliktų su jūrų išsaugojimo pastangomis, tausia žvejyba ir pakrančių bendruomenių interesais? Atsižvelgiant į dabartinę ES poziciją dėl giliavandenės kasybos, pagal kurią pasisakoma už atsargumo principą, kol bus atlikti tolesni moksliniai tyrimai, kokių ketinimų šiuo klausimu ketinate imtis? Kaip užtikrinsite, kad ES ir toliau pirmautų nustatant pasaulinius standartus, užtikrinant konsensusą dėl BBNJ sutarties ir kitų vandenynų valdymo sistemų įgyvendinimo ir propaguojant 14-ojo DVT tikslus?

Gyvybingas vandenynas – tai produktyvus vandenynas. Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, užtikrinsiu, kad toliau įgyvendintume veiksmingas ir moksliskai pagrįstas išteklių išsaugojimo priemones, pavyzdžiui, susijusias su saugomomis jūrų teritorijomis ir tausėsne žvejybos praktika. Ir toliau bus labai svarbu tinkamai įgyvendinti ES *acquis* ir tarptautinius įsipareigojimus ir užtikrinti jų vykdymą.

Taip pat bus be galo svarbu užtikrinti, kad jūrinių teritorijų planavimas sudarytų sąlygas subalansuoti mūsų vandenynų apsaugą su veiklos jūroje pelningumu. Sąmoningai ypatingą dėmesį skirsiu galimybėms, kurias teikia daugialypis jūrinių teritorijų naudojimas.

Jei būsiu patvirtintas, raginsiu naudoti tokias priemones kaip „BlueInvest“, kad būtų remiamos inovacijos ir verslumas tvarių technologijų ir verslo modelių srityje, kas, mano nuomone, irgi ne mažiau svarbu. Kaip konkretų pavyzdį norėčiau paminėti mūsų ES dumblių iniciatyvą, kuria siekiama remti regeneracinės akvakultūros vystymą ir masto didinimą ES, ir kurią įgyvendinant, pirma, ES rinkai tiekiami mažo anglies dioksido pėdsako produktai ir, antra, šalinamas maisto medžiagų bei anglies perteklius, taip mažinant vandenynų eutrofikaciją ir rūgštėjimą.

Galiausiai, skatindami atsakingo vartojimo modelius, galime sukurti tvarių produktų paklausą ir remti gyvybingą jūrų ekonomiką.

Šis požiūris kartu su įvairiomis minėtomis darbo kryptimis, kurias apjungs būsimas Europos vandenynų paktas, sudarys sąlygas konkurencingai ir ekonomiškai perspektyviai mėlynajai ekonomikai ateityje ir kartu padės išlaikyti mūsų vandenynų gyvybingumą ir netgi jį atkurti.

Aplinkos aspektas yra įtrauktas į bendrą žuvininkystės politiką ir jos tikslus. Jis papildo tvirtą gamtos apsaugos ir atkūrimo teisinę sistemą, kuri jau sukurta. Ją sudaro Buveinių direktyva ir Paukščių direktyva, kurios yra tinklo „Natura 2000“ (į kurį įtraukta ir daug saugomų jūrų teritorijų) pagrindas, taip pat Jūrų strategijos pagrindų direktyva, kuria siekiama užtikrinti gerą visų jūrų vandenų aplinkos būklę ir kurioje reikalaujama, kad valstybės narės parengtų ir įgyvendintų konkrečias saugomų jūrų teritorijų valdymo ir apsaugos priemones, užtikrindamos, kad jos padėtų siekti bendrų jūrų biologinės įvairovės tikslų. Galiausiai neseniai priimtas Gamtos atkūrimo reglamentas taip pat bus labai svarbus atkuriant nualintas jūrų ekosistemas ir stiprinant jų atsparumą.

Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, glaudžiai bendradarbiausiu su Komisijos nariu, atsakingu už aplinką, hidrologinį atsparumą ir konkurencingą žiedinę ekonomiką, siekdamas užtikrinti, jog valstybės narės įgyvendintų atitinkamus teisės aktus, kad būtų pasiektas strateginis 2030 m. biologinės įvairovės strategijos tikslas – apsaugoti 30 proc. ES jūrų teritorijos (iš kurių 10 proc. būtų taikoma griežta apsauga), ir jog iki 2030 m. visose mūsų saugomose jūrų teritorijose būtų įgyvendintos atitinkamos žuvininkystės valdymo priemonės.

Raginsiu valstybes nares visapusiškai pasinaudoti BŽP ir Jūrinių teritorijų planavimo direktyvos teikiamomis galimybėmis įgyvendinti veiksmingas priemones ir planavimą, kuriais remiami kiekvienos saugomos jūrų teritorijos tikslai, kad galėtume apriboti ekonominės veiklos poveikį jūrų ekosistemoms ir kartu sudaryti sąlygas stipriems ir atspariems sektoriams bei pakrančių bendruomenėms. Tai taip pat apima paramos priemones, skirtas laivyno priklausomybei nuo iškastinio kuro mažinti.

Mūsų jūroms didelį poveikį daro tai, kas vyksta sausumoje. Maisto medžiagos, daugiausia patenkančios iš žemės ūkio, jūros aplinkoje sukelia eutrofikaciją. Didžioji dalis jūrą teršiančių plastiko šiukšlių yra iš sausumos. Jos sukelia sveikatos problemų ir blogina mūsų jūrų aplinką. Dėl jų bereikalingai kenčia ir patiria išlaidų nuo jūros priklausomi pramonės sektoriai, pavyzdžiui, žvejyba ir turizmas. Todėl, jei mano kandidatūra bus patvirtinta, bendradarbiausiu su Komisijos nariu, atsakingu už aplinką, hidrologinį atsparumą ir konkurencingą žiedinę ekonomiką, rengiant tiek Hidrologinio atsparumo strategiją, tiek Europos vandenynų paktą, kurio kūrimui aš vadovausiu, siekdamas užtikrinti, kad mūsų upės, jūros ir pakrančių zonos būtų geros būklės ir atsparios. Tai taip pat padės dirbant prisitaikymo prie klimato kaitos srityje.

Nuo 2026 m. valstybės narės į šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos ataskaitas, kurias jos teikia pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją (UNFCCC), ir į savo tikslus, susijusius su Žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės reglamentu, privalo įtraukti šlapynes, įskaitant mėlynąją anglį. Pagal Gamtos atkūrimo reglamentą jos turi užtikrinti, kad 90 proc. jūrų ekosistemų buveinių būtų geros būklės, ir tuo tikslu iki 2030 m. įdiegti atkūrimo priemones bent 30 proc. visos teritorijos, kuri nėra geros būklės.

Jei būsiu patvirtintas, parengsiu planą dėl bendro ES požiūrio į būtinų duomenų rinkimą ir tvarkymą, kad būtų galima įvertinti mėlynosios anglies ir kitų šlapynių vaidmenį siekiant ES klimato ir gamtos srities tikslų. Taip bus sudarytos palankesnės sąlygos kurti naujus verslo modelius, kurie būtų grindžiami paskatomis esama veikla, pavyzdžiui, akvakultūros, vykdyti taip, kad ji galėtų būti sambūvyje su gamta ir padėtų mažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Tai sudarys sąlygas kurti naują novatorišką veiklą, pavyzdžiui, susijusią su anglies dioksido absorbavimo sertifikavimu.

Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, griežtinsiu mūsų požiūrį į jūrinių teritorijų planavimą, kad padėčiau optimizuoti įvairius jūrų ir vandenynų ekonominio potencialo naudojimo būdus, kartu apsaugant jų gyvybingumą ir atsparumą.

Jūrinių teritorijų planavimo direktyvoje jau reikalaujama, kad valstybės narės taikytų ekosisteminį metodą, kuris yra vienas iš pagrindinių elementų ES jūrų aplinkos apsaugos teisės aktuose (visų pirma Jūrų strategijos pagrindų direktyvoje).

Vis dėlto, turime dėti daugiau pastangų, kad padėtume valstybėms narėms praktiškai įgyvendinti visus šiuos principus, ir šiuo atžvilgiu svarbus bus Europos vandenynų paktas.

ES lygmeniu organizuosiu dialogus žuvininkystės ir vandenynų klausimais, visų pirma tam, kad remdamiesi jūrų naudotojams skirto Mėlynojo forumo darbu aptartume jūrų teritorijų naudojimą. Ir toliau glaudžiai bendradarbiausiu su valstybėmis narėmis, kad pasiektume rezultatų ir užtikrintume, jog mūsų politika iki 2050 m. būtų tinkama problemoms spręsti ir teritorijų planavimo tikslams siekti.

Visa tai bus ES indėlis siekiant atitinkamo darnaus vystymosi tikslo (14-ojo DVT), susijusio su Sąjungos biologinės įvairovės ir taršos mažinimo uždaviniais, ir sudarys ES sąlygas toliau užimti lyderės poziciją nustatant pasaulinius standartus. Pasauliniu mastu atkartojant veiksmus, kurių imtasi ES lygmeniu, pavyks užtikrinti ir mūsų pačių mėlynosios ekonomikos sektorių dalyvavimą. Konkrečiai, palaikysiu pasaulines pastangas vandenynų apsaugos ir atkūrimo srityje ir vykdysiu visuotinį įsipareigojimą pagal Kunmingo ir Monrealio pasaulinį biologinės įvairovės susitarimą iki 2030 m. apsaugoti bent 30 proc. vandenynų teritorijos. Jei būsiu patvirtintas, mano prioritetas bus toliau agituoti už tai, kad kiekvienai saugomai jūrų teritorijai atvirojoje jūroje būtų skirtas konkretus valdymo planas ir kad veiksmingam šių planų įgyvendinimui (įskaitant stebėseną, vykdymo užtikrinimą ir saugomų jūrų teritorijų kūrimą Pietų vandenyne) užtikrinti būtų skirta pakankamai išteklių. Taip pat sutelksiu ES diplomatią vandenynų srityje, kad paskatinčiau greitą Susitarimo dėl nacionalinei jurisdikcijai nepriklausančių rajonų jūrų biologinės įvairovės (BBNJ), kuriuo nustatoma saugomų jūrų teritorijų steigimo nacionalinei jurisdikcijai nepriklausančiuose rajonuose procedūra, ratifikavimą ir įsigaliojimą. Jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, mano pirmasis strateginis tikslas bus prisidėti prie diplomatinių pastangų, kad susitarimas būtų ratifikuotas 60 šalių, nes tiek reikia jam įsigaliooti. Tikiuosi, kad tai įvyks iki 2025 m. birželio mėn. vykstančios trečiosios JT konferencijos dėl vandenynų.

Regioninis ir tarptautinis bendradarbiavimas ne mažiau svarbus ir siekiant sušvelninti taršos poveikį mūsų jūroms ir vandenynams. Manau, jog nepaprastai svarbu, kad ES išliktų pokyčių katalizatoriumi – tiek reikšdama savo poziciją ir dalyvaudama galutinėse derybose dėl Pasaulinės sutarties dėl plastiko, tiek stiprindama bendradarbiavimą regionų lygmeniu (be kita ko, dirbant darbą, susijusį su regioninėmis jūrų konvencijomis ir regioninėmis žvejybos valdymo organizacijomis), tiek įgyvendindama mūsų tarptautinio vandenynų valdymo darbotvarkę.

Galiausiai, Komisijos pozicija dėl giliavandenės kasybos yra nustatyta ES tarptautinio vandenynų valdymo darbotvarkėje. Komisija pasisako už tai, kad giliavandenė kasyba būtų uždrausta, kol bus tinkamai užpildytos mokslinės spragos, kad būtų galima įrodyti, jog dėl kasybos nedaromas žalingas poveikis, ir kad, kaip reikalaujama pagal Jungtinių Tautų jūrų teisės konvenciją, būtų priimtos būtinos eksploatavimo taisyklių nuostatos, skirtos veiksmingai jūros aplinkos apsaugai užtikrinti. Visiškai pritariu šiai pozicijai ir, jei būsiu patvirtintas Komisijos nariu, ginsiu ją visoje atitinkamoje tarptautinio lygmens informavimo veikloje.